

Ministerstwo Środowiska

Procedura postępowania
administracyjnego w przypadku
wystąpienia szkody w środowisku

Piotr Otawski

Obowiązki korzystającego ze środowiska

- Podjęcie działań zapobiegawczych w przypadku wystąpienia bezpośredniego zagrożenia szkodą
- Podjęcie działań zmierzających do ograniczenia rozmiarów szkody
- Podjęcie działań naprawczych
- Obowiązek zgłoszenia organowi ochrony środowiska i WIOŚ w przypadku wystąpienia szkody lub niezażegnania bezpośredniego zagrożenia szkodą

Zgłoszenie

- dane podmiotu – nazwisko, nazwa, adres, siedziba
- określenie przedmiotu wykonywanej działalności - PKD
- opis szkody – rozmiar, miejsce, data wystąpienia
- opis podjętych działań zapobiegawczych i naprawczych

Decyzja uzgadniająca - wniosek

- Na wniosek podmiotu korzystającego ze środowiska
- Wniosek określa:
 - Obszar wymagający działań naprawczych
 - Funkcje obszaru
 - Stan początkowy środowiska
 - Aktualny stan środowiska
 - Zakres i sposób przeprowadzania działań naprawczych
 - Termin rozpoczęcia i zakończenia

Stan początkowy

- Stan i funkcje środowiska oraz poszczególnych elementów przyrodniczych przed wystąpieniem szkody w środowisku, oszacowane na podstawie dostępnych informacji, w przypadku szkody w powierzchni ziemi rozumie się przez to stan zgodny ze standardami jakości gleby i ziemi w rozumieniu ustawy Prawo ochrony środowiska

Stan początkowy

- Brak możliwości jednoznacznego określenie stanu początkowego daje pole do poważnych rozbieżności w ocenie stanu faktycznego tj. rozmiarów zaistniałej szkody
- Kasatoryjny charakter sądownictwa administracyjnego w Polsce, nie stanowi skutecznej płaszczyzny rozwiązywania tego typu spraw

Decyzja uzgadniająca - treść

- Stan do jakiego ma zostać przywrócone środowisko
- Zakres i sposób przeprowadzenia działań naprawczych
- Ewentualna kolejność działań naprawczych, jeśli więcej niż jedna szkoda
- Termin rozpoczęcia i zakończenia działań naprawczych

Decyzja uzgadniająca – organy opiniujące

- Dyrektor Rzgw – szkoda w wodach
- Dyrektor urzędu morskiego – szkoda w środowisku morskim
- Dyrektor okręgowego urzędu górniczego – szkoda spowodowana ruchem zakładu górniczego
- Dyrektor RD Lasów Państwowych – na terenach występowania lasów stanowiących własność SP
- Dyrektor Parku Narodowego – szkody na terenie parku
- Powiatowy (graniczny) inspektor sanitarny – strefy ochronne, ujęcia wody i woda w kąpieliskach

Decyzja nakładająca obowiązek

W przypadku braku podjęcia działań zapobiegawczych i naprawczych

Decyzja określa:

- zakres i sposób przeprowadzenia działań zapobiegawczych
- stan do jakiego ma być doprowadzone środowisko
- zakres i sposób przeprowadzenia działań naprawczych
- termin wykonania działań

Decyzja nakładająca obowiązek

Możliwe sytuacje:

Podmiot korzystający ze środowiska:

- zgłosił wystąpienie bezpośredniego zagrożenia szkodą lub szkody, ale nie wystąpił o decyzję uzgodnieniową
- wystąpił o decyzję uzgodnieniową, ale nie podjął działań
- nie zgłosił wystąpienie bezpośredniego zagrożenia szkodą lub szkody

Decyzja nakładająca obowiązek

- Organ może wszcząć postępowanie z urzędu
- Wszczęcie postępowania jest wynikiem zgłoszenia wystąpienia bezpośredniego zagrożenia szkoda w środowisku lub szkody

Zgłoszenie

- Każdy może zgłosić wystąpienie bezpośredniego zagrożenia szkoda lub szkody
- Organizacja ekologiczna lub organ administracji publicznej, jeśli zagrożenie szkoda lub szkoda dotyczy środowiska jako dobra wspólnego

Zgłoszenie

Musi zawierać:

- dane podmiotu zgłaszającego
- określenie rodzaju, opis, miejsce i datę wystąpienia zagrożenia lub szkody
- w miarę możliwości dokumentację potwierdzającą wystąpienie zagrożenia lub szkody

Wszczęcie postępowania

- Postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania – przysługuje zażalenie
- Postanowienie o wszczęciu postępowania – organizacje ekologiczne oraz organy administracji publicznej zgłaszające wystąpienie zagrożenia lub szkody mogą uczestniczyć w postępowaniu na prawach strony

Organ a działania zapobiegawcze i naprawcze

Organ ochrony środowiska ma obowiązek podjąć działania zapobiegawcze i naprawcze jeśli:

- nie można zidentyfikować podmiotu odpowiedzialnego
- nie można wszcząć wobec niego postępowania egzekucyjnego lub egzekucja jest nieskuteczna
- konieczność podjęcia natychmiastowych działań

Koszty działań zapobiegawczych i naprawczych

- Koszty działań ponosi podmiot korzystający ze środowiska
- Nie ponosi ich jeśli:
 - zostały spowodowane przez inny wskazany podmiot oraz wystąpiły pomimo zastosowania środków bezpieczeństwa przez podmiot korzystający ze środowiska
 - powstały na skutek podporządkowania się nakazowi wydanemu przez organ administracji publicznej

Permit defence

- Art. 8 ust. 4 dyrektywy zezwala krajom na odstąpienie od ponoszenia kosztów przez podmiot gospodarczy, jeśli nie są spowodowane jego winą lub zaniedbaniem, zaś szkody spowodowane są emisją lub zdarzeniem, na które udzielone jest wyraźne zezwolenie

Permit defence

- W naszych warunkach ograniczone jest to do szkód w gatunkach chronionych lub chronionych siedliskach przyrodniczych
- Jeśli zostały one zidentyfikowane w toku oceny habitatowej lub oceny oddziaływania na środowisko – art. 6 pkt 11 lit. a ustawy o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie

Permit defence

- Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia - zostaje uchylona lub stwierdzono jej nieważność
- Inwestor może odpowiadać za wyrządzone szkody
- Możliwość odpowiedzialności regresowej wykonawcy raportu oceny oddziaływania na środowisko

Permit defence

- Przepisy ustawy mogą stać się instrumentem wymuszającym jakość raportów oddziaływania na środowisko
- Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach zwalnia bowiem tylko w takim zakresie od odpowiedzialności za szkody w jakim zostały one zidentyfikowane w toku sporządzenia ooś